

vil, da se v občinah, katere bodo res oddale določeno količino žita, ne bo rekviriralo in bodo te občine uživale še več drugih ugodnosti.

Prostovoljna oddaja se bo organizirala sledeče: Okraj mora oddati 120 vagonov krušnega žita (pšenica, rž, ječmen in koruza) in 80 vagonov drugega žita in stročnic (fižol, oves, ajda, presno). Okrajno glavarstvo je z ozirom na uspehe rekvizicije v letu 1916 in 1917 preračunalo, koliko pride na posamezne občine. Cel okraj je razdeljen na 18 okrajnih skupin, kjer se sedaj vršijo sestanki županov, članov občinskih odborov in setvenih komisij ter zastopnikov oblasti. Na teh sestankih se razpravlja o dobrih in o slabih straneh prostovoljne oddaje. Glavna reč je, da se bodo občine zavezale oddati predpisano množino in da bodo to množino tudi primerno in pravično razdelile na posamezne občane. Župan in njegovi pomožni odbori morajo sestaviti natančen seznam, koliko mora oddati vsak posameznik. Ta seznam se bo moral javno razpoložiti v občini, da ga bo lahko sleherni pregledal, če ni kdo preveč in nekateri premalo obremenjen. Če boš videl, da je tebi župan zapisal preveč, kakemu drugemu občanu pa, ki bi ložje dal več, pa manj, imaš pravico, zahtevati, da se seznam primerno popravi.

Oblast oblaublja, da bo šla kmetovalcem in občinam, ki bodo prostovoljno oddali, kar jim je predpisano, na razne načine na rok. Ena teh ugodnosti bi bilo dovoljenje, da se ne uvede stroga določila zoper domače mline ali žrnjle. Poslanec Pišek je v seji odločno zahteval v imenu kmetijskega prebivalstva, da naj oblast dovoli po prostovoljni oddaji prosti promet s preostanki in sicer brez mlinskih kart. Zahteval je tudi, naj se pri posestnikih, ki bodo prostovoljno oddali predpisano množino žita, pustijo žrnjle proste. Izšla je namreč vladna odredba, ki določa, da ima politična oblast pravico zaseči vse žrnjle in zapечатiti vse manjše mline. Dr. Kramer je obljubil, da bo te želje kmetijskih zastopnikov upošteval.

Kako se bo žito oddajalo, se še bo natančno določilo. Ker so naše zaloge po vsej državi že popolnoma izčrpane in bomo s starim žitom in moko izhajali samo še teden dni, bo oblast zahtevala oddajo dela žita takoj po žetvi in mlatvi, ostalo pa jeseni. Na predlog urednika Žebota, naj politična oblast stori takoj potrebne in nujne korake, da se kmetovalci, njih sinovi, hlapci, viničarji, dninarji in drugi, ki so doma potrebni, takoj pošljejo na večtedenski dopust, da bodo opravili žetev in mlatvo. Dr. Kramer je obljubil, da bo okrajno glavarstvo take prošnje za dopuste smatralo kot nujne in jih bo takoj poslalo k pristojnemu vojaškemu poveljstvu.

Dr. Kramer je tudi obljubil, da bodo posestniki, ki prostovoljno oddajo žito, imeli prvi pravico do konj, vozov in drugih vojaških predmetov. Dajala se bo tudi nagrada v sladkorju in sicer za vsakih 100 kg oddanega žita 2 kg sladkorja. Do dne 15. julija velja še tudi višja cena za žito. Odločno je izjavil uradni vodja, da se bodo vremenske uime: slana, povodnji, vihar, toča itd., upoštevale pri oddaji žita.

O zadevi še bomo poročali. Za danes povdarjamo samo, da naj tudi v drugih okrajih zahtevajo kmetje prostovoljno oddajo. Rekvizicij je že itak vsakdo do zrla sit.

Rekvizicija živine.

(Glavni predpisi o oddaji in nabavi.)

Pisarni Slovenske Kmetijske Zveze, oziroma Poslovalnici slovenskih spodnještajerskih poslancev, prihaja dan za dnevom neštevilno pritožb o rekviziciji živine.

Ker pisarna ne more vsakemu posebej obširno odgovarjati, podamo tu glavne predpise o načinu oddaje in nabave živine.

C. kr. namestništvo, oziroma z odlokom c. kr. namestništva v Gradcu dne 14. 5. 1918, št. L. B. I. D-2711-S, ustanovljen urad za promet z živino in mesom, mora vsak mesec ugotoviti, koliko živine bo morala dežela dati prihodnji mesec. Pri tem mora ta urad poizvedeti, koliko bodo potrebovale garnizije v deželi, koliko civilno prebivalstvo in k temu prističi za armado in mesta izven dežele predpisano kvoto. Za mesec junij je n. dr. predpisano za štajersko deželo 22.500 glav govedu. Od tega dobe garnizije v deželi 7145 glav, armada na bojišču 4000, mesto Dunaj 2000 in civilno prebivalstvo 9355 glav.

Urada za promet z živino in mesom c. kr. namestništva stoji ob strani deželna komisija za uređitev prometa z živino. Ta komisija je posredovalen organ omenjenega urada in je sestavljena iz zastopnikov vojaške oblasti, večjih mest, zastopnikov porabljalcev in živinorejcev ter raznih veščakov.

Urad za promet z živino in mesom c. kr. namestništva razdeli potem, ko je dožgal, koliko živine mora dobaviti cela dežela, to število na posamezne politične okraje. V mesecu juniju mora oddati slovenska dežela: Celje 1150 glav, Konjice 385 glav, Ljubljana 1655 glav, Ljutomer 525 glav, Maribor 1450 glav, Ptuj 1420 glav, Mozirje 200 glav, Radgona 795 glav, Brežice 690 glav in Slovenski Gradec 880 glav goveje živine.

Okrajno glavarstvo mora potem, ko je dobilo načrt za pokritje potrebščine za deželo, razdeliti za okraj predpisano število na posamezne občine. Pri tej razdelitvi mora služiti kot podlaga operati o štetju živine, a ozirati se mora na plemo, kmetijsko vprego in preskrbo z mlekom. Predpis o dobavi živine pošlje glavarstvo županom, ki morajo predpisano število razdeliti na posamezne posestnike v občini. Župani se morajo pri tem posluževati izkaza o štetju živine, ki se nahaja pri županstvu in imeti pred očmi, da so uradno odgovorni za pravično razdelitev.

Pri oddaji se morajo upoštevati posestniki po njih gospodarskih razmerah, z ozirom na reju in stanje živine, pri upoštevanju dosežanj nabav, tako, da je vsaka prednost ali oškodovanje posameznika izključena. Pri izbiranju glavne živine se treba po možnosti ozirati na želje lastnika živine. Pred vsem se mora vzeti prostovoljno ponujeno živino, potem bolje rejene, težje komade, tako da se morejo lažji in mršavi komadi, ki se lahko še zredijo in postanejo težji, porabiti pozneje. Ravnotako naj se goveda, ki se še rabijo za vprego ali užitek, prihranijo za pozneje.

Predvsem naj se jemlje bolj rejena živina, ki je sposobnejša za klanje in daje malo mleka, potem vse nemlečne krave in krave, ki niso breje, jalove junice in težja mlada živina.

Hlevi z večjim številom živine naj se pritegnejo razmeroma bolj nego oni z manjšim številom.

A. Prizanašati se mora:

a) izvanredno kvalificiranim črednim živalim (Herdbuchtiere, ki so vpisane v takozvanem Herdbuch, do katerega imajo pravico gotove grajščine), v kolikor so se vpisale v knjigo črednih živali po uradnih strokovnih komisijah ali na podlagi revizijske ugotovitve organov urada za promet z živino in mesom);

b) vse vidno breje živali;

c) vsi licencirani, za plemo neobhodno potrebni biki (za 60 krav en bik) in za vsakega teh bikov en bik brez eno leto in en bik pod enim letom nadobitja;

d) za gospodarstvo neobhodno potrebne vprežne živali.

B. Po možnosti se mora štediti:

a) mala gospodarstva, iz največ dvema kravama;

b) vprežne živali, v kolikor se res rabijo v gospodarstvu;

c) plemenski biki s posebno plemensko vrednostjo;

d) dobre krave-mlekarice, ki dajajo vsaj 4 litre mleka na dan.

Pri razdeljevanju se mora imeti pred očmi, da se mora predpisano število živine na vsak način spraviti vkup. Ako bi, ozirajoč se na gornja vodilna načela, ne bilo mogoče spraviti vkup predpisanega števila brez živine, ki bi se je moralo prizanašati, se mora je in sicer v nasprotnem redu, vzeti tudi živali, ki bi se jim moralo sicer prizanašati, torej pred vsem krave, ki dajejo povprečno več nego štiri litre mleka na dan, potem plemenski biki itd.

V „Pouku o nabavi glavne živine“ c. kr. namestništva v Gradcu je rečeno med drugim:

Prizanašati se mora v prvi vrsti plemenski in v drugi vrsti živini z užtkam (mlečne krave, delavna žival).

Izmed krav se imajo vzeti one živali, ki dajejo najmanj mleka, so najmanj breje, dajejo najmanj užitka in so najslabše vraščene.

Vprežni voli naj se pustijo tedaj, ko v dotičnem gospodarstvu res ni nikogar, ki bi znal naučiti voziti krave ali če sploh ni za vprego primerne živine. Kjer so 2letni voli, konji ali vprežne krave, ali se lahko nabavijo, naj se vzamejo čez 2letni voli. Za kmetijo z vsaj 20 oralov obdelanega polja v ravnini in s 15 oralov v hribih se ima po možnosti pustiti vsaj en par volov. V splošnem ima veljati pravilo, da se mora vzeti vol in pustiti krava.

Nakupovalec je tudi dolžen, da pri nabavi pomaga z izmenjavo živali za užitek. Ako bi en posestnik moral oddati eno žival za plemo ali užitek, pa ima drugi nadštevilno glavno živino, preskrbi nakupovalec izmeno govedu za užitek proti glavni živini. Na to se mora posebno paziti v malem posestvu, kjer bi posestniku ene ali malo krav, ako je ena žival sposobna za klanje, bilo težko, da bi dobil za nadomestilo primerno kravo za užitek. Pri nabavljanju naj se kočarju in malemu kmetu, ki ima večinoma boljše krave-mlekarice za samooskrbo, po možnosti prizanaša.

Vzbujal je mojo pozornost posebno zato, ker je bil še nedotaknjen, med tem ko so bili vsi drugi mrtveci že več ali manj objedeni od miši ali drugega mrčesja. V Kamenci (349 m) cele vasi barak, pokopališča, kapela, v katero so Lah iz Volče prenesli prižnico.

Bilo je že mračno, ko sem prišel v Volče (193 m), ki so nudile tužno sliko. Železno ogrodje zvonikovo je viselo kakor kaka cunjica, hiše v razvalinah, farovž na dolenji strani nad kletjo je imel velikansko odprtino, glavni vhod zasut, iz pisarne, v kateri so vojaki kuhali, so bila vrata, oziroma odprtina na gorenji strani. O vodnjaku pred farovžem nobenega sledu. Čez Kozaršče (206 m), ki je med vsemi vasi se najbolj razdeljano, da skoro kamen na kamnu ni več ostal, sem se vrnil proti domu. „Pač mnog je ljut vihar divjal po poljih naše domovine.“

Vrnina se sedaj k Žefu, ki je na Ježi v strelskem jarku tesal jabolka. Zaklical sem: „Žef, tam je prepib, tudi bi znal si naležiti kako golazen.“ Kakor bi trenil je skočil ter bil naenkraf pri meni na cesti, krepko udaril s svojo palico ob trdo cesto ter korakal korajžno poleg mene. Kmalu sva prišla do nemške straže. Žef se je s košom na hrbtu, s palico ob levi nogi postavil po vojaško v pozo ter z desnico podajal vojaku legitimacijo, rekoč: „Melde gehorsamst (javim pokorno)“. Smehljajoč se je vrnil vojak nama legitimaciji, nakar sva odkorakala. Čez par trenutkov je Žef izpregovoril: „Tako se mora nastopati, potem se ni bati nobenih sitnosti od strani straže.“ Še nekaj korakov mimo dolgih barak, nato sva krenila s ceste po stezi navzdol in pred seboj sva imela skoro vse slovensko Benečijo, hribi in doline in zopet hribi, nato furlanska ravan, slednjič morje. Žef se je kar ustavljal. Zopet sem ga moral dragniti.

Prestopila sva državno mejo ter šla po strmini navzdol v vas Kraj (806 m), kjer sva stopila zopet na gladko cesto, po kateri sva korakala skozi vas Trinki. Šla skozi Dolenjo Drenkijo ter prišla v vas Kras. Na hribečku pri Devici Mariji (751 m) je v zvoniku odbila ura enajst. Na Krasu sem se oglašil pri sta-

rem znanu, kateri se je mojega obiska zelo razveselil. Oba naju je povabil h kosilu. Pri mizi je Žef še marsikatero povedal in se tako obnašal, da sem postal rdeč kot kuhan rak, četudi nekateri pravijo, da nimam kaplje krvi.

Po kosilu sva šla čez Ovčje brdo (648 m), Trušnje (663 m) (po mojem mnenju bi se pravilno moralo glasiti Tršje, kar izvajam od besede trs), potem navzgor skozi Zverinac (363 m) h Klodičem (248 m). Znanec, pri katerem sem se oglašil, me je napotil v Oblico, kjer dobim izvrstno naravno vino. Tudi ni je opisal stezo, da v gozdu ne zajdem. Krenila sva po novo začetem, a ne dovršenem mostu čez močar potok Koziča, nato po ozki brvi čez potoček Potok do vznožja hriba, po katerem sva potem po kostonjem gozdu in travnikih lazila proti vrhu. Pod vrhom sva dobila gručo ljudi, moških in žensk, ki so počivali pri svojih bremenih. Eden izmed moških me je povabil tobaka, a mu nisem mogel postreči. „Hudo je za nas kadilce“, je rekel, „a še huje je za naše šnofavke, katere so ga v mirnih časih pošnofale po ea mernik vsak dan.“ Žef, ki je dosedaj molčal in poslušal, se je oglašil: „Pač ste imeli čedno kosilo in jedno večerjo.“ Ogorčena je stopila pred njega ena izmed žensk ter rekla: „Ti, to je razžaljenje, kaj takega nam dosedaj se nihče ni očitil.“ Obrnil sem se proti Žefu, rekoč: „Žef, tiho bodi in ne žali, ali ne vidiš, kako čedne in snažne so ženske, drugače kot pri nas Katra s svojo narodno nošo.“ Skesano je odgovoril Žef: „Sa se ne bi bil tako izrazil, ako bi ne bil ta mož rekel, da ga pošnofajo vsak dan po mernik.“ Nato se je obrnil proti ženskam ter uljudno rekel: „Oprostite, gospodične, saj vas nisem mislil žaliti.“ Ko je bila ta zadeva v splošno zadovoljnost tem poravnana, so naju vprašali, kaj iščeva. Odgovoril sem: „Vino za sv. maše.“ „Potem pa pojedta z nami“, so se oglašili, „v naši vasi bota dobila izvrstno vino.“ Dvignili smo se ter šli drug za drugim po stezi proti vrhu (600 m), nato krenili na levo po kolovozu navzdol. V četr uri smo prišli v vas Obli-

ca (548 m), ki je kakor kako gnezdo nastonjena na pobočje strmega hriba.

Poslovivši se od družbe, stopila sva v hišo nekakega premožnega kmeta, na katerega sem bil že poprej opozorjen. Prijazno naju je sprejela gospodinja, ki sva razodela namen najinega prihoda, naju je povabila kar za ognjišče ter začela kuhati kavo. Ko sva kavo popila, se je oglašil Žef: „Vina gor, jez blačam!“ — „Tiho bodi, Žef, ne bodi siten“, sem ga karal. „Ko pride gospodar, boš že dobil vina.“ — „Saj bi vama sama prinesla, pa ker hodi navadno te gospodar v klet, ne vem, iz katerega soda sedaj toči. Sicer bo gospodar itak kmalu doma“, rekla je gospodinja. Ne dolgo potem se je pri hišnih vratih prikazal gospodar z motiko na rami. Ko mu je gospodinja povedala, po kaj sva prišla in ko je zagledal v kotu koš s steklenico, je izpregovoril: „Kaj bota s kot koš s steklenico, je izpregovoril: „Kaj bota pa s tem maselcem, z vozom sta imela priti!“ — „Kako rada“, sem odgovoril, „a ni dobiti vprežne živine. A mogoče pa se pri vas dobi kak mož, ki bi mi nesel še eno tako steklenico vina do Brega.“ — „To pa že to“, odgovori gospodar. Nato me je peljal v klet, v kateri je bilo mnogo sodov črnega in belega vina. — Koncem kleti pri zidu je bil sod petih hektolitrov. V tem sodu je belo vino iz samega izbranega grozdja. Med tem ko prodam vse drugo vino po 1 K liter, dam to po 1 K 30 v. Pripomnim pa, da je v tej kleti vse vino naravno, kakoršno je Bog dal“, tako je govoril gospodar. Nato je potegnil iz police gumijevo cev ter natočil; kakor rebula prozorno vino je dalo iskre, okus prav prijeten. Napolnil je majoliko, in šla sva za ognjišče, na katerem je gospodinja kuhala večerjo. Prav po domače smo se pogovarjali pri okusni večerji in izvrstni kapljici. Žefu se je imenitno godilo, gospodar mu je vedno nalival kozarec, a katerega je tudi prav pridno praznil.

(Dalje prihodnje.)

Tako uradni predpisi o nabavi živine. Te nove predpise je izdalo o. kr. namestništvo v Uradcu dne 14. majnika t. l. Glavno nalogo ima pri tem župan. Ki mora gledati, da na vsak način spravi vkup za občino predpisano število živali. Da je ta naloga težka in odgovornosti polna, se razume samoposebi. A raynotako samoposebi umevno je, da župan ne bodo mogli ustreči vsem, ali bolje, da ne bodo mogli ustreči nikomur, ker danes nima noben kmet več toliko živine, da bi jo rad oddal. Zato je gotovo, da bodo župani predmet mnogim krivičnim napadom. Zato naj vsakdo pomisli, v kako težkem položaju se nahaja župan. Če se pa komu res godi krivica, ako se mu je n. pr. predpisalo, da mora oddati žival, dočim se pa drugim posestnikom, ki imajo več živine, prizanaša, naj se to naznani pisarni Slovenske Kmetске Zveze, Poslovalnici stajerskih slovenskih poslancev, in naši poslanci store gotovo vse, kar je v njih moči, da se krivice popravi.

Nase žrtve za domovino.

Od Sv. Vida nad Valdekom nam poročajo: Malo duš šteje naša župnija, toda obilno je število junakov, ki so na raznih bojiščih sedanje vojske in v bolnišnicah položili svoje življenje na oltar domovine in jih v molitev priporočamo: Franc Vocovnik, kmet v St. Vidu, je padel dne 27. avgusta 1914 v Galiciji. Franc Skočaj, kmetški sin, je umrl, v trebuh zadet, v Lipi na Srbskem dne 20. septembra 1914. Dominik Pustinek, ki se je vojskoval na Srbskem, se pogreša od dne 26. septembra 1914. Njegov brat Al. Pustinek se je boril na laški fronti in v Galiciji. Pogreša se od septembra 1916. Franc Lušnic je umrl v bolnišnici dne 17. junija 1915 v Galiciji. Jožef Aberšek je padel dne 16. novembra 1915 na Doberdolu. Njegov brat Ferdinand Aberšek se je vojskoval na soški fronti. Pogreša se od dne 17. septembra 1916. Ravno od tega dne se pogreša tudi njegov tovariš Janez Dvorjak, p. d. Breznikov. Jožef Karl je padel meseca avgusta 1915 na laškem bojišču. Njegov brat Franc Karl pa je umrl leta 1916 v ruskem vjetništvu. Anton Stalekar, p. d. Sotnov, je padel ob Soči dne 28. oktobra 1915. Martin Krajnc se je boril na laškem bojišču, kjer je padel dne 3. aprila 1916. Njegov brat Jožef Krajnc je umrl v trebuh zadet dne 26. avgusta 1917 in počiva blizu Gorice. Bernard Britovšek, ki se je vojskoval v Galiciji in na soški fronti, se pogreša od dne 2. novembra 1916. Filip Rotovnik je padel dne 8. avgusta 1916 na Monte Zebio. Njegov bratranec Anton Rotovnik, ki se je boril najprej v Galiciji in potem na laškem bojišču, je padel dne 17. decembra 1917 na Monte Longava. Jern. Krajnc je umrl v bolnišnici na Ogrskem dne 18. jul. 1916. Njegov brat Janez Krajnc, ki je bil vpoklican na bojišče že v začetku vojske, je padel na laškem bojišču dne 30. avgusta 1917. Jože Hudovernik je padel dne 4. februarja 1916 na Doberdolu. Blaž Smonkar pa dne 3. novembra 1916. Jožef Klančnik je bil na laškem bojišču in se pogreša že čez dve leti. M. Pustinek je padel dne 6. junija 1916 na laški fronti v Boskonu. Rudolf Dvorjak je umrl v ruskem vjetništvu v Cenkovu dne 16. junija 1916. Ernest Vrhnjak je padel dne 30. julija 1916 na italijanski fronti. Njegov oče Jožef Vrhnjak, ki se je prehladil na laškem bojišču, je umrl v bolnišnici v Celju dne 8. decembra 1917. Jožef Tamše je padel dne 10. februarja l. 1917 in pričakuje vstajenja blizu Gorice. Franc Borovnik je umrl vsled dobljenih ran na laškem bojišču dne 3. aprila 1917 v Knittelfeldu. Jurij Zaponšek je padel dne 13. junija 1917 na laški fronti. Janez Mihev je padel dne 24. julija 1917 v Albaniji. Janez Krajnc, ki je bil vpoklican v spomladi 1917, je utonil dne 15. novembra 1916 v Piavi na Laškem. Junaki slovenski, žrtve zvestobe in ljubezni do domovine, počivajte mirno v tuji zemlji! Na svidenje nad zvezdami!

Padel je na laškem bojišču poročnik Arkadij Videmšek, sin splošno spoštovane rodbine Videmšek v Celju. Bil je oče svoje stotnije, ljubljeneč moštva, ljub in drag vsakemu, kdor ga je poznal. Arko, počivaj v miru! Nad zvezdami pa prosí za vse, ki so te ljubili, za nas, svoje tovariše in prijatelje v bojnih jarkih.

Spoštovani rodbini Stanijevi v Cersaku pri St. Ilju v Slov. gor. je sporočil korporal Anton Zorko, da je dne 16. junija t. l. na italijanskem bojišču padel junaške smrti za domovino in cesarja 20-letni sin Anton Stani. Služil je pri pešpolku št. 127. Padli je bil priden sin, oziroma brat. Vse ga je rado imelo. Dan pred svojo smrtjo je še pisal domov, da mu nekaj pravi, da bo šel za sinom soseda Hernaha, ki je padel predlansko leto. In ta slutnja se je uresničila. Stanijevo rodbino zadene ta udarec tem huje ker je nedavno na železnici smrtno ponesrečil tudi zet. Tolaži pa naj vse zavest, da ločitev ni večna, ampak da se vidijo enkrat na kraju večnega miru.

Vsem slovenskim žrtvam za domovino bog pravičen Plačnik!

Wiederwohl Kahle Windisch

Sedanji način nasilnega rekviriranja poljskih pridelkov je povzročil že več spopadov, katerih pos-

ledice so vodile v sodno dvorano in bodo značilna slika naše dobe: na eni strani neizmerna ljubezen do lastne grude, z željavo roko in neizmernim trudom in znojem obdelane ter skrb za prehrano, a na drugi strani pa nespretni predstavitelji sistema, opirajočega se na nebroj papirnih naredb in ukazov, ki ne poznajo razmer in življenja in ki si morda celo domišljujejo, da s svojo strogoštvjo služijo — splošnosti.

Komaj je bila končana znana porotna obravnava proti ženskam iz Formina, ki so v svoji razburjenosti povzročile smrt komisarja Wiederwohla. Čegar rekvizicije so po poročilu okrajnega glavarstva v Ptujju bile vedno zelo uspešne, ste se vršili pred okrožnim sodiščem v Mariboru še dve razpravi, ki ste osvetlili razmere pri rekvizicijah v mariborskem okraju.

Po celi državi znan je postal napad nemčurskega občinskega predstojnika Jurija Ačka v pohorski občini Osel na davčnega uradnika v pokoju J. Kahlerja. Ta je prišel zadnje dni meseca aprila v Osel rekvirirat krompir, glavno in skoraj edino hrano občanov. Postopal je zelo strogo in je puščal kmetom samo po 60 kg krompirja ter je rekviriral še tudi krompir, ki je bil določen za seme, kar se pač ni ujemalo s prepisi in z zdravo pametjo. Njegovi vojaki pa so, kakor so priče potrdile, „rekvirirali“ v svoje žepce pri raznih hišah tudi suho sadje in jajca, seveda brez dovoljenja.

To ga je tako razburilo, da je pustil komisijo, ki je naprej rekvirirala in je šel v gostilno, kjer je do večera popival, potem pa je z revolverjem in cepinom napadel spečo komisijo. Revolver se ni sprožil, ker ni bil nabasan.

Kahlerja, ki je zgrabil za cepin in ga iztrgal pijanemu Ačku iz rok. Pri tem je dobil tri odrtine na rokah in glavi. Da bi bil Kahler težko poškodovan ali ubit, je bila samo zlobna izmišljotina naših nemškutarjev. Zaradi svojega dejanja je bil Ačko obsojen na osem mesecev zapora. Značilno je, kako je hotel penzionirani davčni uradnik kovati iz tega napada denar. Za bolečine ni zahteval nič manj kot 2000 K odškodnine in za zamujen zaslužek po 24 K na dan! In res mu je sodišče prisodilo 500 K za bolečine, kar se je zgodilo do sedaj samo pri najtežjih poškodbah. Pri zamujenem zaslužku 24 K na dan je bila pač umevna njegova vnema pri rekviriranju!

Minuli teden se je vršila še ena kaženska razprava proti 60letnemu posestniku Blažu Damišu iz Gerečeje vasi pri Selnici ob Dravi. V tem slučaju je bil vodja komisije neki podčastnik A. Windisch, ki že sedem mesecev rekvirira po mariborskem polokraju. Zadnje dni meseca januarja je popisal zalogo pri Damišu, ki je tudi oddal predpisane množine. A že dne 8. februarja zjutraj je Windisch prišel na lastno pest „kontrolirat“, ali je pred enim tednom pravilno rekviriral; proti predpisom ni bilo pri tej komisiji nobenega zastopnika občine! Preobrnil je vse postelje, pregledal vse omare, pretaknil vsak kot in je našel vse v redu. Pa to mu še ni bilo zadosti! Opol dne se je pojavilo zopet par vojakov, da bi zopet „kontrolirali“; začeli so razdirati zid pod pečjo, trdeč, da je Damiš v zidu pod pečjo skrival žito. Umevno, da si Damiš sredi zime ni pustil podreti peči, zlasti ker „komisija“ ni bila pravilno sestavljena, saj je manjkal občinski mož in vodja. Vojaki so šli po Windischa in nato se je vnel prepir zaradi peči. Beseda je dala besedo, razburjeni posestnik se je zagrozil, da bo z nožem zabodel Windischa in sebe in to ga je privedlo na obtožni klopi. Zaradi hudodelstva javne nasilnosti in žaljenja uradne osebe je bil obsojen na tri mesece težke ječe.

Vprašamo slavno o. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru, ali mu je znano, kako njegove komisije v okolici rekvirirajo? Ali je bilo v tem slučaju potrebno, podirati peč staremu posestniku, ki je v polni meri zadostil svoji dolžnosti in ki ima vse sivo na bojišču? Sicer pa to ni edini slučaj. Da jih ni prišlo več pred sodnijo, se je treba zahvaliti samo hladnokrvnosti ljudi, ki se niso dali zapeljati do skrajnosti.

Italijansko bojišče.

Vsled velikih nalivov in tlečevja je visoko narasla reka Piava in njeni pritoki. Veliki deli beneške ravnine se nahajajo pod vodo. Ker je bil promet med našimi četami, nahajajočimi se na levem in med o-nimi, ki so se nahajale na desnem bregu reke Piave, vsled visoke narasle Piave zelo otežkočen, je naše stoječe armadno poveljstvo umaknilo svoje čete, ki so se nahajale na desnem bregu Piave. Izpraznili smo tudi večji del gorovja Montello. Na gorski fronti med Asiagom in Ptavo se bijejo hudi boji, ker skušajo Italijani s protinapadi iztrgati nam iz rok postojanke, katere so Italijani izgubili v prejšnjih bojih. V tej ofenzivi smo vjeli 50.000 Italijanov, med temi 1100 častnikov. Z avsem so izgubili Italijani v tej ofenzivi 150.000 mož. Na obeh straneh se vršijo velike priprave za nove in hude boje.

Slovani se proslavili na italijanskem bojišču.

Avstrijsko uradno poročilo z dne 23. jun. pr-

vi, da so se vršili na gorovjih Monte di Valbello, Col del Rosso, Asolone, Solarolo in Monte Pertica zelo hudi boji, v katerih so se posebno odlikovali slovenski polki št. 9 iz Galicije, št. 63 (Hrvatije) in bosansko-hercegovinski pešpolk št. 4.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razven artilerijskih bojov in krajevnih spopadov na severnem bregu reke Aisne nobenih važnejših vojnih dogodkov. V angleški zbornici je angleški ministrski predsednik izjavil, da bo prišlo na francoskem bojišču že v bližnjih dneh do velike bitke, od katere utegne biti odvisen izid sedanje vojne. Četverospornostni generali pričakujejo z zaupanjem izid.

Razne politične vesti.

Avdijence pri cesarju. Listi poročajo, da je bil dne 26. junija med drugimi sprejet v avdijenci pri cesarju tudi načelnik Jugoslovanskega kluba, poslanec dr. Korošec.

Položaj na Dunaju. Cesar se ni potrdil odstopa Seidlerjevega ministrstva. Dočim se posvetuje cesar s voditelji državnozbornskih in gosposkozborničnih strank, pa se poljedelski minister z grofom Silva-Tarouca v cesarjevem imenu pogaja z državnozbornskimi strankami radi sestave delovne večine v državnem zboru v svrhu kratkega poletnega zasedanja. Grof Silva-Tarouca se je najprej oglašil pri nemških nacionalcih, katerim je dal zagotovilo, da ostané sedanja vladina smer (proti Slovanom) še tudi zanaprej v veljavi. To prav gotovo ne bo zboljšalo položaja. Naloga grofa Silve je, da pridobi nemške nacionalce, krščanske socialce, Poljake, Ukrajince in nemške socialdemokrate za delazmožnost državnega zbora. Večerna poročila od torka, dne 25. junija, naglašajo, da se je posredovanje grofa Silve baje ponesrečilo in da menda ostane še nadalje Seidlerjevo ministrstvo na krmilu, posebno, ker so mu nemški nacionalci in krščanski socialci v klubovih sejah izrazili zaupanje. Bomo videli.

Ministri zahtevajo sklicanje parlamenta. V pondeljek se je vršil na Dunaju ministrski svet, na katerem so ministri grof Silva-Tarouca, baron Wieser, vitez Gayer in baron Bahans zahtevali, da se vlada na noben način ne sme posluževati zloglasnega vladanja po § 14, to je vladanja brez parlamenta, karveč da se mora kolikor le mogoče v najkrajšem času sklicati parlament.

Občina Buče za jugoslovansko deklaracijo. Občinski zastop občine Buče, politični okraj Brežice, toplo odobruje jugoslovansko deklaracijo z dne 30. maja 1917 ter se ji soglasno pridružuje. Zahteva ustanovitve lastne jugoslovanske države, proste vsakega narodnega gospodstva tujcev pod žeglom habsburško-lorenške dinastije, da nam bo zagotovljen vrski in narodni obstoj ter gospodarski napredek. Izraža globoko hvaležnost Njegovi Svetosti papežu Benediktu XV. za neumorno delovanje za mir. Zahvaljuje se presvitlemu cesarju Karlu I. za njegov trud, da se konča krvava vojna in se doseže tako zaželjeni pravični in trajni mir. Občinski zastop Buče, dne 16. junija 1918. — Podpis župana, svetovalcev in odbornikov.

Hrvati hočejo biti pri Slovencih. Državni poslanec dr. Tresič-Pavičič piše v „Domovini“: „Eno je gotovo, da mi Hrvati počemo na limanice Nemcev in Madžarov in da se docela zavedamo, da ne moremo živeti brez skupnosti s Slovenci in Srbi. Uverjeni smo, da če Nemcem in Madžarom na ljubo zapustimo Slovence, pride pozneje vrsta na nas, da izgine mo kot narod.“

Slovani udani cesarju in domovini. Italijanski listi, na čelu jim „Corriere della Sera“, se prav bridko pritožujejo, da so se tudi v tej ofenzivi izkazali slovenski polki, osobito jugoslovanski, za posebno hrabre. Ti polki so doprinesli dokaz, da stoje vsi Slovani odločno ob strani naše države ter da se ni posrečilo najti izdajalcev med njimi. „Stajere“ in drugi vsenemški listi, vtakni si za klobuk poročila italijanskih listov, ko nas vendar venomer psuješ z izdajalci domovine!

Nemški državni tajnik o miru. V seji nemške državne zbornice dne 24. junija je imel nemški dr. von Kühlmann govor. Na vprašanje, ali bo vojska še trajala čez jesen in zimo in morda tudi čez celo prihodnje leto, je odgovoril, da se na merodajnih mestih nikakor ni računalo s tem, da v sedanjih časih dolgotrajna vojska ne bi bila mogoča. Že leta 1890 je znani pruski vojskovodja grof Moltke v nemški drž. zbornici rekel: „Gospodje! Če se bo razvnela vojna, ki že več kakor deset let nad našimi glavami visi kakor Damoklejev meč, če se bo začela, ni mogoče dogledati, kako dolgo bo trajala in kdaj se bo končala. Morda bo sedemletna vojska, morda tridesetletna, in gorje tistemu, ki prvi vrže zažgalnico med smodnik.“ O predpogoju za dober mir je Kühlmann rekel, da je sicer tak predpogoj zmaga nemškega orožja, toda mir na Vzvodu se ni dosegel samo z nemškim mečem, ampak tudi potom pogajanj. Le samo s strogo voaškimi vsrehi brez vsakih diplomatskih pogajanj ni mogoče doseči pravega miru. Vsenemški zavlačevalci vojne v Nemčiji so Kühlmannu te besede